

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ»

Як відомо, термін «студентоцентроване навчання» увійшов в обіг у науковому просторі у зв'язку з болонськими перетвореннями системи вітчизняної освіти. Таке навчання передбачає розширення прав і можливостей тих, хто навчається, розробку нових підходів до викладання і навчання, навчальних програм, що формують практичні навички і компетенції у майбутніх фахівців. Це передбачає вищу мотивацію студентів до навчання і саме тому освітній процес зараз більшою мірою орієнтований на студента та визначається тим, чого хочуть досягти ті, хто навчається.

У зв'язку з цим звернемося до практики та деяких проблем у викладанні навчальної дисципліни «Управління соціальним розвитком» кафедрою управління персоналом та економіки праці. При цьому зазначимо, що навчальна дисципліна «Управління соціальним розвитком» посідає важоме місце в циклі дисциплін магістерської підготовки по спеціальності «Управління персоналом та економіка праці» в рамках магістерської програми «Управління персоналом». І, як показала практика (дисципліна викладається з 2007 року), магістерська підготовка потребує застосування теоретико-методологічного мислення, логіки наукового пізнання, які допомагають закріпити теоретичні знання і сформувані практичні навички у студентів, щодо розширення правового кругозору та вміння користуватись законами і нормативними документами і зорієнтовують студентів на перспективне бачення соціально-політичних процесів в динаміці їх розвитку на макро і мікро рівнях. У зв'язку з переходом і формуванням нових магістерських навчальних програм, з 2015 року навчальна дисципліна стала вибірковою, що зумовило звернутись до студентів, які вибрали цю дисципліну, з рядом запитань стосовно мотивації вибору та очікуваннями майбутніх знань і компетенцій після її вивчення. Систематизація і впорядкування запитів і сподівань студентів і лягли в основу оновленої програми з «Управління соціальним розвитком». При викладанні також були враховані студентські очікування та побажання, що зумовило по-новому реалізувати методичне, забезпечення в напрямку того, чого хочуть досягти ті, хто навчається. По завершенню навчання і отриманню заліків було проведено також анкетування, результати якого були в основному позитивні. Проте були і побажання для вдосконалення навчання. Так, на запитання чи виправдались Ваші очікування від вивчення вибіркової дисципліни «Управління соціальним розвитком», більшість відповіли, що очікування були виправдані на 99 %, оскільки були отримані необхідні знання в сфері управління соціальним розвитком. Сьогодні даний напрямок є важливим у зв'язку із гуманізацією суспільства, постійне вдосконалення системи соціального захисту населення з метою його ефективного відтворення. Викладач ділився своїм досвідом, що є взагалі безцінним порівняно з теорією, яка дається в книгах. Сподобались тести, на перевірку засвоєння теми, на кожній парі. Деякі з них зформовані не дуже просто, що примушує подумати над тим, чи правильну відповідь ти обрав. Корисним було вирішення задач, адже вони були приділені нарахування пенсій, виплаті заробітної плати, допомоги по безробіттю, індексації тощо, але хотілося, щоб перед їх розв'язанням приділялося більше уваги їх вирішенню. Проте були і зауваження, а саме стосовно відносно великого накопичення теорії на початкових етапах вивчення навчальної дисципліни. У побажаннях пропонувалось також більше практичних ситуацій, кейсів для студентів у плані підготовки презентацій, виступів, дискусій, особливо командних. Також пропонувалось додатково залучити фахівців у сфері управління соціальним розвитком, щоб отримати бачення інших людей і системно проаналізувати його.

Тому подальше викладання цієї оновленої навчальної дисципліни і буде зорієнтоване на розширення прав і можливостей щодо їх підготовки як фахівців і набуття ними протягом навчання відповідних компетентностей.

Деменко О.Ф., к.політ.н.,
доцент кафедри політології

ОСНОВИ ПОБУДОВИ СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Проблема визначення та освоєння сучасного змісту вищої освіти є актуальною як ніколи. Адже від цього залежать темпи і характер розвитку країни, її економіки, внутрішніх і зовнішніх

суспільних відносин. З огляду на це приєднання України до Болонського процесу, інтеграція в європейські простори вищої освіти і досліджень, прийняття прогресивного Закону України «Про вищу освіту» покликані змінити національну вищу освіту і, зрозуміло, її ключові складники і чинники – освітні програми і відповідні кваліфікації (ступені). А через них і людину, яка передовсім має бути особистістю інноваційного типу.

Адекватне конструювання освітніх програм і кваліфікацій у вищій школі надасть можливість вирішити кілька взаємопов'язаних проблем. Зокрема, дозволить реально запровадити компетентнісний підхід, а через нього студентоцентризм, рішуче відійти від предметоцентризму, забезпечити зрозумілість і порівнюваність результатів навчання, набутих компетентностей і кваліфікацій, ступенів для всіх зацікавлених сторін і в такий спосіб створити надійну основу для європейської і світової інтеграції. Це також дасть можливість підвищити відповідальність за створення власних внутрішніх систем забезпечення якості освітніх програм і кваліфікацій та їх реалізації, досягти гнучкості, оперативності в реагуванні на різноманітні потреби здобувачів і користувачів вищої освіти. Крім цього, такий підхід сприятиме запровадженню в освітню теорію і практику сучасних понять, концепцій, принципів і підходів.

Нова методологія побудови освітньої програми, зорієнтованої на студента, була одним із перших важливих результатів проекту Тюнінг (Tuning educational structures in Europe, TUNING), який був ініційований у 2000 р. європейськими університетами (координатором проекту є Університет Деусто, Іспанія) за активної підтримки Європейської Комісії з метою поєднання політичних цілей Болонського процесу та Лісабонської стратегії реформування європейського освітнього простору.

Згідно із методологією Тюнінга процес створення освітньої програми включає такі кроки:

1. Перевірка відповідності основним умовам (суспільна потреба, консультації із зацікавленими сторонами, цікавість програми із академічного погляду, чи визначені спільні точки прив'язки, ресурси всередині/зовні вищого навчального закладу (наукової установи)).

2. Визначення профілю освітньої програми.

3. Опис мети програми та кінцевих результатів навчання.

4. Визначення загальних і фахових компетентностей.

5. Розроблення навчального плану.

6. Розроблення модулів і вибір методів викладання.

7. Визначення підходів до навчання та методів оцінювання.

8. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення.

Особлива увага повинна приділятися першому етапу роботи – аналізу актуальності розроблення та запровадження нової освітньої програми. Розробники повинні дати чіткі відповіді на низку запитань:

- чи визначена суспільна потреба у новій програмі на регіональному, національному та міжнародному рівнях?

- чи проведені для цього широкі консультації з усіма зацікавленими сторонами: роботодавцями, професійними організаціями та об'єднаннями тощо?

- чи наявні необхідні ресурси для створення та реалізації програми всередині вищого навчального закладу (наукової установи), чи є можливість залучення додаткових фінансових, матеріальних, кадрових ресурсів?

- чи є формальні зобов'язання партнерських вищих навчальних закладів (у випадку спільних програм або програм подвійних (багатосторонніх) дипломів)?

- чи буде така програма юридично визнаною у всіх країнах?

- чи є повне порозуміння партнерських вищих навчальних закладів щодо тривалості освітньої програми, її кредитного виміру?

Методологія проекту Тюнінг передбачає циклічність процесу розроблення та реалізації освітньої програми, її постійний моніторинг і вдосконалення, у зв'язку з чим загальний процес буде циклічним, а також містити внутрішні цикли зворотного зв'язку.

Деяк М. Ю.,
викладач кафедри іноземних мов ФЕФ

ПОРІВНЯННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНО-СПРЯМОВАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ ТА КЛАСИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Студентоцентричне навчання включає методи навчання, які переносять фокус навчання від викладача до студента. Метою даного методу є розвиток незалежності студентів, коли вони самі